

Serendipiteit en synchroniciteit

Beschrijving

Heb je ooit een toeval meegemaakt dat je verbijsterde? De Zwitserse psycholoog *Carl Jung* heeft geprobeerd om de betekenis van zulke merkwaardige fenomenen te ontdekken.

We ervaren voortdurend onwaarschijnlijke gebeurtenissen, maar wijzen elke verdere gedachte erover vaak af als onrealistische speculatie. De neiging om te negeren wat we niet kunnen verklaren is een eeuwenoud symptoom van de menselijke natuur. Maar wat als die toevalligheden die we ervaren inderdaad een betekenis hebben die het overwegen waard is?

Wat is serendipiteit?

Serendipiteit is het vinden van iets onverwachts en bruikbaar, terwijl de vinder op zoek was naar iets totaal anders.

In de wetenschap en techniek duikt regelmatig serendipiteit op. Een voorbeeld is de ontdekking van penicilline door *Alexander Fleming*. Terwijl Fleming zijn laboratorium opruimde, viel hem op dat een schimmel zich gevestigd had op een kweekplaat met kolonies stafylokokkenbacteriën en dat rondom die schimmel een zone lag waarin de bacteriën niet groeiden. Later analyseerde hij de door de schimmel uitgescheiden stof en dit bleek penicilline te zijn. Deze waarneming was voor Fleming waarschijnlijk al door tientallen anderen gedaan; maar Fleming was wel de eerste die erbij stilstond.

Wat is synchroniciteit volgens Carl Jung?

Als je ooit een betekenisvol toeval hebt meegemaakt, dan is Carl Jungs begrip van synchroniciteit de beste referentie om je verder te helpen. Hij bedacht de term synchroniciteit, die het gelijktijdige voorkomen beschrijft van twee of meer gebeurtenissen die *niet* verbonden zijn door causale factoren, maar door betekenis.

Een synchroniciteit verbindt een subjectieve psychologische toestand en een objectieve gebeurtenis. Zoals Jung het in 1952 beschrijft, bestaat het uit twee factoren:

- Een onbewust beeld komt in het bewustzijn, hetzij direct (d.w.z. letterlijk) of indirect (gesymboliseerd of gesuggereerd) in de vorm van een droom, idee of voorgevoel,
- Een objectieve situatie valt samen met deze inhoud.

Een synchroniciteit vormt in feite een brug tussen de innerlijke en uiterlijke wereld. Het verbindende principe is niet causaal, maar heeft wel betekenis.

De scarabee

Zoals Jung opmerkt, kunnen synchroniciteiten een transformerende en helende impact hebben. In *Synchronicity: An Acausal Connecting Principle* vertelt Jung het verhaal van een van zijn patiënten wiens verlangen naar psychologische transformatie werd belemmerd door haar neiging tot over-intellectualisering. Tijdens een sessie vertelde ze hem over een droom waarin iemand haar een gouden scarabee gaf, een oud *Egyptisch* symbool van wedergeboorte. Jung hoorde toen een geluid vanuit het raam achter hem en zag een scarabee-achtige kever zijn kantoor binnenvliegen. Zowel Jung als zijn patiënten waren verbijsterd, want het wezen *“was de dichtstbijzijnde analogie van een gouden scarabee die je op [hun] breedtegraden kunt vinden, die, in tegenstelling tot zijn gebruikelijke gewoonten, duidelijk de drang had gevoeld om op dit specifieke moment een donkere kamer in te gaan”*• (aldus Jung).

Het vertellen over de droom is niet de oorzaak dat de scarabee naar binnen vliegt. En die levende scarabee is niet de oorzaak van de droom met de scarabee. Ze zijn dus niet in oorzaak met elkaar verbonden, maar alleen in synchroniciteit. Synchroniciteit laat zien dat onze psyche en de materie om ons heen niet los van elkaar staan, maar dat ze samen in de innerlijke en de uiterlijke wereld zijn. Deze buitengewone ervaring met de scarabee stelde Jung's patiënt in staat om de rigiditeit van haar intellect op te geven en echte vooruitgang te boeken in haar genezing.

De vogels

Jung vertelt ook over een synchroniciteit die de vrouw van een van zijn patiënten ervoer. Na de dood van zowel haar moeder als grootmoeder zag ze een zwerm vogels verzameld bij het raam van hun sterfkamers. Jaren later, toen zijn patiënt aan verschillende gezondheidsproblemen leed, zag zijn vrouw een zwerm vogels rond hun huis verzameld. Hoewel zijn artsen zeiden dat er niets was om je zorgen over te maken, voelde zijn vrouw zich extreem angstig bij het zien van de vogels. Haar man overleed zelfs later die dag.

Jung Synchroniciteit

Een acausaal, verbindend
beginsel

Het collectieve onderbewustzijn

Het is de moeite waard om te onderzoeken wat het voorkomen van zulke incidenten zegt over de aard van onze realiteit. Het lijkt er zeker op dat de strikte scheiding tussen onze innerlijke ervaring en de uiterlijke realiteit ongrijpbaar is. Het suggereert ook dat de wereld niet alleen wordt bestuurd door oorzaak en gevolg, maar ook door betekenis. Jungs idee van synchroniciteit raakt zijn theorie van het collectieve onderbewustzijn – een gedeelde laag van onze psyche die bestaat uit universele archetypen, symbolen en ervaringen waardoor we allemaal met elkaar verbonden zijn.

Toeval met betekenis

Als we onze ervaring van synchroniciteit niet afdoen als een toevalligheid, maar dieper ingaan op wat het inhoudt, ontdekken we misschien dat het een diepere laag van de realiteit onthult waar alle dingen

â?? het innerlijke en het uiterlijke â?? met elkaar verbonden zijn. Zoals Jung opmerkte: â??
Synchroniciteit is een alomtegenwoordige realiteit voor degenen die ogen hebben om te zien•.

Betekenis vinden

Betekenis vinden in je leven, uit welke bron dan ook, is essentieel voor menselijk geluk. En synchroniciteit is precies datgene waarmee je je leven betekenis kunt geven als je je ogen ervoor openhoudt. Want synchroniciteit verbindt je binnenwereld met de wereld buiten je.

Een gebeurtenis â??daar buitenâ?? krijgt ineens betekenis â??hier binnenâ??. Zo geven de tekens van synchroniciteit je aanwijzingen over de verbondenheid van twee realiteiten die gescheiden leken: de innerlijke wereld van gedachten, gevoelens, herinneringen, fantasie~n, verlangens en intenties. En de buitenwereld van ruimtelijke gebeurtenissen.

Daarom is synchroniciteit geen simpel gegeven dat je kunt negeren. Je weet meteen: hier gebeurt iets cruciaals.

Datum aangemaakt
2025/01/28

default watermark